

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Simona Sparaco
EQUAZIONE D'UN AMORE

Copyright © 2016 by Simona Sparaco

Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02047-2



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

S I M O N A S P A R A K O

Na mojoj *strani* Srca

Preveo Ljubeta Babović



Beograd, 2017.

*Mojoj majci i njenom mudrom srcu koje
podržava moje otkako ga je donela na svet*

i D, čiji su prvi otkucaju utišali sve ostalo.

Singapur, 4. april 2015.

*„Srčana kesa obavija me i štiti otkako sam rođen.
Možda sam jedini organ u telu koji je zaštićen membranom.
Mnogo puta pitao sam se šta je razlog tome.
Posle godina mučnog suživota konačno sam pronašao odgovor.
To je da bih se zaštitio od tvojih uslovnih refleksa.
Od Tebe što više veruješ u zvezde nego u želje.
Od Tebe što možeš sve i upravljaš svim.“*



U kvantnoj fizici nijedan predmet nema određeni položaj ako nije u uzajamnom delovanju s nečim drugim. Kao da stvari ne postoje uvek, već se ostvaruju na tačno određenom mestu tek kada iskrсну pred nečijim pogledom.

Ispred Lee, iza velikih staklenih vrata dnevne sobe, s visine osamnaestog sprata oblakodera, Singapur svetluca u noći kao dijadema, s ulicama koje su još obasjane upaljenim farovima i geometrijski pravilnim uspavanim zgradama. I stvaran je. Bar onoliko koliko je to čaša crvenog vina koje joj osvežava jagodice na licu ili sveća s odsjajem na staklu, na sredini stola iza njenih leđa.

Opet počinje da je iznenađuje jedna davno sahranjena misao. Mali trzaj u srcu koji se odmah pobrine da um začuti. Vraćaju se slike priručnika iz fizike i matematike i dečaka koji je posmatrao stvarnost kroz naočari nauke i koji ju je možda naučio da zavoli književnost. Dečaka koji možda više i nije stvaran. Sigurno nije u njenom životu.

Stvaran je Vitorio, njen muž, koji ustaje sa stolice, da bude pored nje, da i on sam nađe svoj odraz u prozorskom staklu.

Upravo su završili večeru.

Vitorio, u nadahnuću nežnosti posle povratka iz kancelarije, pravog odeljenja jedne investicione banke, nekoliko sati ranije otišao je do Katonga, u njihov omiljeni restoran, da uzme *lasku*, singapursku supu s rezancima.

Pre nego što je stigao kući, poslao joj je poruku: *Postavi plave tanjire na sto i obuci onu crnu pripijenu haljinu koju volim*. Lea se nasmešila, naslućujući njegove namere i, kako joj je to bilo gotovo naređenje, pobrinula se da postavi poseban servis na sto.

U toj poruci bila je sadržana i Vitoriova želja da se poštuje ritual jela. Vitorio ju je prosto razmazio jelima iz najuglednijih restorana i najmaštovitijim receptima koje je sprovodio u delo, zabavljajući se uz kulinarske programe, ispunjavajući slobodno vreme. Bukvalno. Terao ju je da proba razna jela, jedno za drugim, i to ju je izvuklo iz upečatljive mršavosti, čiji joj uzroci još nisu poznati, a on joj je putem jela oduvek pružao podršku.

Sada je grli s leđa, privija je uz sebe, a njen pun uzdah ukazuje na to da je poduhvat uspešno izvršen.

„Šta gledaš?“

„Budućnost“, odgovara ona, ne okrećući se.

„Budućnost? I šta vidiš?“

„Čini mi se da dolazi isuviše brzo. Čak i u ovom trenutku.“

Farovi automobila stvaraju prave reke svetlosti koje se pružaju od jedne do druge gradske četvrti.

Vitorio je ljubi u vrat, diše joj u kosu.

„A šta ti vidiš?“

Stavlja joj podbradak na ramena, i sam gleda napolje: „Jednu devojčicu“, kaže joj, „koja će me zvati *tata* i koja će imati iste oči kao ti.“

Lea se tek u tom trenutku okreće, da ispita čežnjivi suprugov pogled. Steže mu ruke, miluje ga.

Htela bi da može da ga zadovolji, jer on samo to i zaslužuje. Gleda ga kako se trudi, kako trči svakog bogovetnog dana i brine o poslu, da bi doneo kući mnogo više nego što je potrebno. Postigao je sve u životu, a krenuo je s dna. Opravdano je što sada želi dete. U braku su već pet godina, pa ako se Lea u početku i nije osećala spremno, otkako su se preselili u Singapur, poslednjih godinu i po dana, počeli su uporno da pokušavaju. Izgleda da je priroda odlučila da ih zatvori u čekaonicu, što nimalo nije odgovaralo Vitoriovom nestrpljenju. Završio je u tom delu sveta baš da bi mogao da zadovolji svoju potrebu za tačnošću, a neredovnost Leinog ciklusa nije bila planirana. Njen ciklus oduvek je bio nepouzdan, još otkako je bila devojčica, a ta duga zakašnjenja, pre svega, obeležavaju njihov novi život.

Za samo neki minut dopušta da je ubedi da vode ljubav na tek raspredjenom stolu, u položaju koji ne upražnjavaju već dugo, dok s rešetaka klima-uređaja, uključenog danju i noću kako bi se oduprli paklenoj vrućini i vlažnosti, do nje dopire hladan dah i udara joj pravo u slepoočnice, što još više pojačava glavobolju od koje pati, manje-više otkako su se preselili.

Njen muž pažljivo joj svlači tesnu haljinu, uz svu neophodnu brigu i posvećenost da ne propusti nijedan detalj. Mada je izbor da se to uradi baš na stolu neobičan, sam početak je spora ceremonija koja predviđa niz uobičajenih pokreta koji doprinose tome da se Lea oseća prijatno. Dok stavlja ruku na njeno rame, pogled mu pada na nokat na kome se vidi sloj laka. Stavila ga je nekoliko sati ranije za njega, zato što zna da mu se to sviđa. Lea ne voli da se šminka, stavlja samo malo rumenila, da na tom toliko bledom komadu kože sakrije pege, koje nikada nije volela. Sklanja dug pramen kose koji joj prekriva vrat i pušta Vitorija da je ljubi tu, na tom mestu gde je podilazi jeza. I u tom trenutku pomišlja kako bi bilo da je Vitorio strgnuo tu haljinu s nje i žurno je položio tu pre večere, kada je na stolu postavljen najbolji servis. Ali ta strast je kratkotrajna, ne može ljubav da ti sređuje život, kaže u sebi, dok oseća kako se Vitoriovo telo prilagođava njenom, dok se naginje da je potraži i postane jedno s njom.

Sada mora da prestane da misli na glavobolju, na klima-uređaj i sve te sitnice usidrene u dnevnoj sobi. Mora i ona da veruje da mogu postati jedno, jer nekada i jeste verovala da je to moguće: izgubiti svaki kontakt sa spoljnim svetom i završiti na nekom drugom mestu, gde ne postoje ni materija ni granice.

Ali materija je još tu, svuda okolo, raščlanjena u toj kući-košnici od nebudera, po svoj prilici identičnoj i u pogledu uređenja sa ostalih trideset osam kuća-košnica nebudera. Sa svim blagodetima kojima je snabdevena: liftom koji staje direktno u kući i koji se aktivira samo putem male magnetne kartice koja zamenjuje tradicionalni ključ; odgovarajućim otvorom u kuhinji kroz koji se pušta da padne smeće, i interfona za razgovor s portirnicom na ulazu. Materija je u najmanjim delovima pokućstva, gde preovladavaju bela boja i aluminijum, i u mermernom podu, bez šara, uvek čistom – mada ga ona vrlo retko briše – zato što niko ne ulazi u kuću u cipelama, a to je lokalni običaj koji je Vitorio rado prihvatio.

Materija je i u novcu koji Vitoriova banka troši na stanarinu i posebne dodatne troškove za taj stan, za koji ona nije mogla da izabere ni sliku ili servis tanjira, zato što ga je zatekla kompletno opremljenog i to u toliko modernom i svedenom stilu da je čak i polica za knjige bila nešto što bi moglo da izazove osećaj pretrpanosti.

Ali toj materiji nedostaje miris hartije, zato što je Lea, kada je zatvorila kuću na Trastevere u otišla s Vitoriom u London, poklonila Bjanki sve svoje knjige, a najveći deo odeće, kao i stvari za koje je osećala da ne treba da ih baci, završio je u podrumu njene majke u Morlupu. Naučila je da čita knjige s *kindla*, a sada su na mestu držača za knjige i fotografija bili elektronski uređaji, gde u pravilnim razmacima protiče pet godina života: slike s venčanja, putovanja, najveselijih trenutaka.

U njenim nozdrvama sada je Vitoriov miris, prijatan miris na bazi belog mošusa, a u njihovoj pljuvački zaostali miris začinenog ljutog sosa. On prestaje da se trese u njoj i obuhvata joj lice rukama, gleda je poluo-tvorenih usana, krupnim očima, vrelog daha na koži lica. „Bože, kakva si ti čarolija“, šapuće joj u kosu i Lea konačno uspeva da dotakne svoju strast. To je kao kada vidite ljušturu koja se otvara i pokazuje život koji pulsira u njenoj unutrašnjosti. Vitorio ima onu tipično svoju grimasu, neponovljivu, s malim belim ožiljkom koji mu se ističe iznad usne. Ima istu takvu grimasu kada završava pripremanje jela po receptu koji je tek naučio, ili saopštava predlog za koji smatra da je prihvatljiv.

Imao ju je i one večeri na njihovom prvom sastanku, u Londonu, pre šest godina. Kiša je lila kao iz kabla, a on je izašao iz automobila da je sačeka s kišobranom pored kapije u Elerdejl roudu. Lea je u to vreme studirala scenario na Londonskoj filmskoj akademiji i živela u trideset kvadratnih metara knjiga, posuda, čaršava i razbacane odeće, s kanarincom i kornjačom. Nijedna kap kiše nije uspela da joj pokvasi lice te noći i nije prolila nijednu suzu, iako je imala veliku želju da zaplače kada je rekla sebi: *Ovo je čovek kome bi morala i mogla da poveriš ključeve svog života.*

Začu se poznati elektronski zvuk i obavesti ih da je stigla poruka. To je Vitoriov mobilni telefon, koji stalno pišti, a on odmah uzima da ga proveri. Magija tog trenutka zatvara se u svoju ljušturu.

Vitorio je još nag ispred nje, ali sada je usremljen na ekran i prelazi prstima po porukama. Nedavno je navršio četrdeset pet godina, kosa mu se još više prorredila, a koža vrata i grudnog koša postala tek blago

smežurana. Telo mu je suvonjavo, gotovo bez dlaka, grudni koš nije mišićav, a kada savije ramena, grudi mu postaju zavodljive, poput Apolonovog kipa. On trči, igra tenis i troši se u izuzetno dugim tretmanima u sauni, kako bi pročistio organizam posle posla. Zna da poseduje šarm i prijaju mu oni udvorički pogledi drugih, ali izgleda da u svemu što čini uvek postoji podtekst koji se odnosi na nju: „Ne zastajem, ne starim“, kao da želi da joj kaže. „Ne prihvatom to zdravo za gotovo. Ali mi se nikada nećemo razdvojiti, pa i ako ne budemo mogli da imamo decu. Uvek ćemo biti ti, ja i svi oni koji su u mom mobilnom telefonu.“

I Lea koristi pauzu da vidi da li joj je neka izdavačka kuća poslala odgovor. Preseljenje u Singapur nadahnulo ju je da rediguje svoj roman, jedini koji je završila i koji je nedavno putem mejla poslala svim italijanskim izdavačima za koje je znala. Svima osim jednog. Poštansko sanduče još je prazno. Lea nastoji da ne bude opsesivna, da ima strpljenja, ali zna da neko na drugoj strani sveta u tom trenutku čita njen roman i sama ta činjenica ispunjava je ushićenjem.

Kada Vitorio prestane da petlja po telefonu, stavlja pidžamu na krevet i uvlači se ispod tuša. Dok pedantno sapunja telo i prelazi brijaćem po vratu i obrazima, lice mu je opušteno i ćutljivo. Za to vreme Lea nestaje u drugom kupatilu, jedinom mestu koje joj omogućava malo eteričnog nereda, i tek kada piški, primećuje ugrušak krvi na dnu. Ovog puta stigao je ranije.

Posmatra ga kako otiče u pravilnom potočiću koji podseća na spiralu. Neizražena mogućnost koju usisava mlaz vode i ispunjava je osećajem melanholije. Nema nameru da to kaže Vitoriju, bar ne te večeri.

Onda bosa prilazi prozoru.

Grad počinje da se smiruje. Svetla se polako stišavaju, a blede mesec, kome nedostaje samo jedan isečak, ostaje visoko na nebu i sada izgleda veći. Lea gleda kroz staklo, gde joj se u jednom trenutku učinilo da vidi odraz pogleda onog dečaka kada je još bio adolescent, kako se mršti svaki put kada se ona izgubi u svojim mislima pred nekom matematičkom jednačinom. Posmatra grad, ne usredsređujući se na njega, taj prozirni prostor u kom ne postoji vreme.

Hajzenberg je svojim „kvantnim skokovima“ tvrdio da je jedini način da elektroni budu stvarni njihov prelazak iz jedne u drugu interakciju. Ako ih niko ne uznemirava, nisu ni na jednom određenom mestu, već u apstraktnom matematičkom prostoru i nije moguće predvideti gde će

se neki elektron opet pojaviti, već samo proračunati verovatnoću da će se to dogoditi.

Da li je morala da se otisne toliko daleko da bi smanjila mogućnost susreta? Ili da dođe do pomisli da se taj dečak sklonio u nekom apstraktnom matematičkom prostoru i da više ne postoji?

Ali postoji.

Sreli su se zahvaljujući matematici. Postoje susreti iza kojih stoje nepopravljivi događaji, iako počinju željom da se ispravi neka greška. Bila je u prvom razredu srednje škole i da nije bilo neke banalne greške u računu, nikada se ništa ne bi dogodilo.

Bio je to sasvim običan januarski dan. Tek što je zvono označilo kraj časa, a Lea je krenula preko hodnika koji razdvaja učionice od kancelarije direktora škole. U to vreme bila je pomalo nespretna u pokretima, hodala je poskakujući. Nosila je široke farmerke, široki džemper s visokom kragom, kao da je osećala potrebu da sakrije prirodnu gracioznost kojom nije umela da upravlja. I baš tog dana, kosa koju je uvek nosila puštenu do ramena, bila joj je vezana na potiljku u punđu probijenu šnalom. Bila je u potpunom kontrastu sa zagonetnim izgledom prirodno crvenih punih usana koje su privlačile poglede, kao i rupice na bradi koja joj je davala detinjast i nestašan izraz. Bila je visoka za svoje godine, dugačka i prava. Uski bokovi, ruke i noge toliko tanke da su stvarale utisak da se mogu raspasti svakog trenutka, dok su grudi tek počele da joj se naslućuju. Još bezoblično stvorenje, uz izuzetan napor da poboljša svoje intelektualne sposobnosti, pokušavala je da stvori distancu u odnosu na svoju preterano brižnu majku, koja je samo brinula o lepoti. Lea nikada nije bila dobra u školi, imala je teškoće da se koncentriše, da zapamti imena i datume, i danas bi joj verovatno dali dijagnozu nekog blagog oblika disleksije; kada je čitala, mešala je d i b , ali se teško oporavljala od tih iznenadnih smetnji koje su izazivale samo blage osmehe pune nežnosti.

Prvi put poljubila se u trećem razredu srednje škole u „igri istine“, u Bjankinoj garaži, i to s jednim dečakom koji je sve vreme bio ukočen kao panj, otvorenih usta, dok je gledao kako mu ona na brzinu uvlači jezik u usta. Njene drugarice već su govorile o seksu i kontraceptivnim sredstvima, a Lea ih je radoznalo slušala. Bila je odlučna da proba, ali ne

bi podnela da joj ostane gorak ukus, kao posle tog prvog poljupca. „Ne sviđaš mi se“, otvoreno je ponavljala mladićima koji su joj predlagali da vode ljubav tog poslednjeg leta, a onda pokušavala da ih uteši, pokazujući u tim pažljivim gestovima svoju pravu lepotu dok im je pomagala da se pomire sa sudbinom i upućivala ih ka svojim manje zahtevnim prijateljicama: „Po mom mišljenju, ona je savršena. Pokloni joj Nirvanin *Heart Shaped Box*“, i istovremeno očekivala da joj otpevaju *Hey, wait, I've got a new complaint, forever in debt to your priceless advice*.

Toga dana direktor ju je pozvao u svoju kancelariju da porazgovaraju o njenim dramatičnim rezultatima iz matematike. Došla je tamo s jednom razvezanom pertlom na cipeli i sve vreme saplitala se duž hodnika. Primitila ga je tek kada je podigla glavu: bio je stariji od nje. Mogao je izgledati kao bivši učenik koji posećuje školu posle nekog vremena. Međutim, kako je kasnije otkrila, bio je na poslednjoj godini i nedavno se doselio iz jednog grada na severu.

Skoro nestvarnom odmerenošću pružio joj je ruku da joj pomogne, ali ju je podigao samo do visine svojih ramena. „Prava sam katastrofa!“, rekla je, a to je bilo propraćeno iskrenim osmehom, da bi se odmah zatim povukla. Lea je imala osećaj kako je njegovi oštri prsti ponovo guraju naniže. Postidela se.

Onda su seli jedno pored drugog na klupu naspram vrata direktorove kancelarije. Nisu prozborili ni reč: Lea sa sveskom iz matematike na koljenima, prepunom crteža i škrabotina na marginama, koju je nastavljala da nervozno prelistava, pogleda prikovanog za zid; on čudno odeven, u somotskoj, najmanje dva broja većoj jakni, zavrnutih rukava, u suprotnosti s modom tog vremena, mada je ta ista moda dopuštala ekstravagantno odevanje. I to je bilo pre svega ono što ga je činilo, bar na prvi pogled, svime samo ne privlačnim. Imao je pravilne crte lica, ali mu je isuviše kratka kosa isticala nesrazmernu veličinu ušiju. Obrazi su mu bili verovatno izmučeni upornim bubuljicama: imao je ožiljke. A bilo je tu verovatno još ožiljaka, onih nevidljivih, u tim izduženim očima koje su imale u sebi nešto bolno i nepopravljivo, kao da želi da skrene pogled kroz prozor, daleko, ili da velikom brzinom pokrene zenice s jedne na drugu stranu kao da želi da tako ispuni vreme dok čeka. Skoro kao da želi da uteši one unutrašnje rane, počinje da miluje usnu resicu, pokazujući nestrpljenje podrhtavanjem desne noge kojom pritiska pod.

Preneo je na nju neku vrstu uzbuđenja, do te mere da Lea skoro oseti olakšanje kada ustade s klupe i prva uđe u direktorovu kancelariju.

Kasnije, tog istog popodneva, zadržala se u školskoj biblioteci da završi zadatke. Shvatila je da je i on ušao tek kada je seo pored nje.

Bio je to već drugi put kako Lea cepa list papira i ponovo izvodi onu jednačinu, a da ne uspeva da izađe na kraj s njom. Počela je da gubi strpljenje, kada primeti da je on posmatra.

Obrati mu se veselim glasom: „Slatko si se nasmejao kad sam jutros pala na zemlju, jelda?“

Ali on ne odgovori i ostade koncentrisan nad listom sveske. Stavi joj ruku na nadlakticu. Smirenu ruku, spremnu da izazove toplinu i u isto vreme neočekivani nemir. Reče joj: „Ovaj deo je pogrešan.“ Kategorično, sažeto.

Lei je izgledalo prosto neverovatno kako je mogao da za tako kratko vreme otkrije grešku u tom spletu brojeva.

„Ovo je dvojka, a ne osmica“, dodade. „I onda, jednostavno, ovde ne bi smelo da bude četiri.“

Mada je odlučila da se te godine žestoko potruži da se popravi, nikada se nije stidela svojih grešaka, uvek ih je prihvatila s izvesnom ležernošću. *Čemu, na kraju krajeva, služi u životu jedna matematička formula? – govorila je sebi. A sada joj neki neznamac stvara osećaj da je kriva. Forever in debt to your priceless advice?*

Pre nego što je mogla da odgovori ili proveri tačnost njegovih zapazanja, on se okrenu i uputi ka izlazu.

Neki glas poziva je iz spavaće sobe. Vitorio se već uvukao pod čaršav.

Lea prilazi, pokušavajući da prikrije svaku vrstu uzbuđenja. Oseća potrebu da zagnjuri lice u njegove grudi, da pronade onu toplinu koju on ume da joj prenese još više od seksa. Pa ipak, zastaje na pragu, kao da lebdi. Još jednom gleda u prazno poštansko sanduče mobilnog telefona.

„Šta ti je? Izgledaš zabrinuto.“

„Vratio mi se ciklus“, odgovori, dođe do kreveta, na desnu stranu od Vitorija, i na kraju priguši osmeh.



Ako je tačno da svako mesto priča svoju priču, ona o *Urban Suites*, modernoj stambenoj zgradi u kojoj se nalazi Lein i Vitoriov stan, nova je priča. Građevina je stara samo nekoliko meseci i prvo što pada na pamet kada se pređe preko njenog praga jeste igra *tetris*, koja je tu konfigurisana u geometrijske oblike od čelika i stakla. Skoro svi stanari su stranci, neki samo u prolazu i najvećim delom s decom.

Da je Singapur grad koji je, pre svega, projektovan za decu, Lea je naslutila kada je posetila zabavne parkove u Sentosi, ili ulazeći u najfuturističnije tržne centre, gde je videla kadice u izlozima radnji koje se zovu *Baby Spa*, s novorođenčadima koja se ljuljaju i lepo izgledaju, a u naručju ih drže nesigurne ali vesele majke; ili nameštene dečje sobice u javnim kupatilima, snabdevene igračkama i razveseljene notama opuštajuće muzike. Ali da je tako jasno prilagođen dečjem uzrastu, to je shvatila tek kada je počela tamo da stanuje.

Sedamdesetih godina, tadašnji predsednik Li Guangjao naredio je da se svuda sadi drveće, izazivajući divljenje svih. Imao je na umu grad-park koji će prihvatati porodice budućnosti i pružati im okrepljenje. I *Urban Suites* ima park i veliki bazen od izglacanog vulkanskog kamena. Tu su autići i lutke, rasuti na sve strane i u svako doba dana, pravo jedno igralište, a tu je i roštilj od čelika i mermera, okružen dugačkim drvenim stolovima.

Uskrs je i park je pun dece svih uzrasta koja jurcaju između skulptura i fontana. Na podijumu od tikovine, neki stanari mažu se sredstvima za sunčanje, dok se u travi okreću automatske prskalice za zalivanje cveća,

koje u isto vreme odbijaju sunčevu svetlost. Svuda okolo – neboderi u izgradnji koji stvaraju isti utisak udaljenosti kao kada se posmatraju plaže Sentoze: njihov izuzetno svetli pesak, napupele palme, negovane naseobine, a u daljini, na horizontu, rampa tankera za prevoz nafte.

Otuđenost je reč koja se često ponavlja u Leinom romanu, dnevniku jedne mlade iseljenice koja zamišlja da svakog dana prolazi kroz grad Singapur baš u društvu Lija Guangjaoa, koga svi još zovu Predsednik, a koji je došao na vlast odmah posle sticanja nezavisnosti od Ujedinjenog Kraljevstva, stvarajući sistem upravljanja koji je uspeo da jednu malu zemlju pretvori u moćni tehnološki i trgovački čvor.

Kada ga je Lea prvi put videla na fotografiji na komandnoj tabli jednog taksija, bila je dirnuta energijom u njegovim očima, toliko sitnim, a ipak velikim, s obzirom na ponos kojim su zračile.

„Izvinite, ko je taj čovek?“, upitala je vozača, naginjući se u prostoru između dva sedišta.

On je napravio pokret kao da će se okrenuti, ali ju je onda pogledao kroz retrovizor očima punim čuđenja, kao da hoće da kaže: *Zar stvarno ne znate ko je to?*

„On je za nas Singapurce kao otac“, odgovorio joj je uz mešavinu ponosa i dubokog poštovanja. „On je čovek koji je stvorio sve ovo.“

Bilo je nečeg velikog u očima Lija Guangjaoa, dok su je fiksirale smirenim pogledom sa „svete sličice“ na komandnoj tabli. Uz svu moć koju poseduje neko ko je savršen.

Mada nije bio neki čitalac, Vitorio je oduvek voleo biografije uspešnih ljudi: „A šta ako si ti ta mlada iseljenica?“, upitao ju je.

„Jesam, a u stvari i nisam. To je jedna zbunjena žena koja dolazi iz stare Evrope i sada živi u naizgled savršenom svetu, pa ipak ne shvata do kraja 'smisao iskrivljenih reči.'“

„Kakve iskrivljene reči? Reci istinu, ovo mesto dovodi te do ludila.“

„Nije tačno. Mislim samo na sve one disidente koji su bez sudskog procesa završili u zatvoru; na cenzuru, na smrtnu kaznu zbog posedovanja droge i na rizik od šibanja bambusovom trskom u slučaju da onaj ko krade bude iznenađen i uhvaćen.“

Vitorio je opravdavao svoj čvrst stav: „Mislim da će na kraju biti onako kako treba“, rekao joj je tog dana. „Strogost kazne navodi ljude na to da